

Štefan MAŠLONKA (*4. 2. 1920 Smižany †30. 10. 2000 Bratislava)

Nestor a priekopník športovej rozhlasovej reportáže na Slovensku a v povojnovej ČSR.

Narodil sa v rodine vyslúžilého vojaka Andreja Mašlonku. Rodina sa čoskoro po narodení Štefana a jeho brata Jána presťahovala do Spišskej Novej Vsi. V roku 1938 Štefan zmaturoval na Štátnom reálnom gymnáziu v Spišskej Novej Vsi. Patril medzi prvých abiturientov tejto školy. O rok neskôr odišiel do Bratislavy, kde sa zamestnal. V rokoch 1939 – 1944 pracoval na Ministerstve financií, v rokoch 1941 – 1945 tiež v Slovenskom rozhlase. Aktívne v tomto období pracoval v hokejovom hnutí i v Slovenskom hokejovom zväze. Okrem toho začínal v roku 1939 ako žurnalista v redakcii Slováka vedľa Štefana Jakubca. Od roku 1941 redigoval popri svojej práci spolu so Štefanom Šoltym týždenník Šport. V rozhlase začal pracovať ako externista v roku 1940. V septembri 1941 na základe konkurzu bol prijatý do rozhlasu na miesto spravodajcu zaoberajúceho sa športovou reportážou. V marci 1942 vysielal z ligového zápasu ŠK Bratislava – AC Považská Bystrica svoju prvú 30 minútovú priamu reportáž. Reportáže z futbalových, či hokejových stretnutí vysielal až do roku 1944, keď vojnové udalosti prerušili športové vysielanie. Povojnový éter na seba nenechal dlho čakať. Nádejného reportéra si všimli známi rozhlasoví pracovníci, Ján Balada a Dobroslav Chrobák. Za ich asistencie sa zrodilo prvé rozhlasové hokejové vysielanie na Slovensku. Štefan Mašlonka vtedy reportoval zápas ŠK Bratislava – VŠ Bratislava. Od roku 1945 bol redaktorom Spravodajskej agentúry Slovenska (ZAS), ktorá bola premenovaná 1. novembra 1950 na Československú tlačovú kanceláriu (ČTK). Ako sám spomínal: *Prišiel som do redakcie, priniesol som článok a povedali mi aby som zajtra prišiel znovu.* V roku 1946 sa stal zakladateľom Klubu športových novinárov. K pravidelnému rozhlasovému slovu sa dostal ako vedúci športovej redakcie ZAS. V tom čase sa preslávil množstvom športových reportáží aj bohatou novinárskou činnosťou. V rokoch 1945 – 1961 pracoval v ZAS a zároveň ako komentátor – športový rozhlasový reportér. Ako rozhlasový reportér sa zúčastnil na Letných olympijských hrách v roku 1948 v Londýne. Skúšal šťastie aj v ČTK, ale tam od neho chceli prihlášku do KSČ, a tak túto inštitúciu opustil.

V roku 1950 došlo k manipulácii komunistami, čo viedlo k jeho neúčasti na MS v ľadovom hokeji. Na poslednú chvíľu ho vo výprave nahradil český reportér Otakar Procházka, pretože „Grófovi“ nebolo udelené vízum. Dňa 18. novembra 1956 však komentoval s Radom Siváčkom prvý slovenský priamy televízny prenos z futbalového stretnutia bratislavských mužstiev Slovan a Červená hviezda. Paradoxne mu odmietnutie ČTK-ou pomohlo. Prijal ponúknuté miesto v novozaloženom športovom týždenníku ŠTART, kde sa vedel plne realizovať. Tu pracoval ako šéfredaktor v rokoch 1961 – 1991. Jeho pútavé, faktami nabité reportáže, ktoré boli na svoju dobu vysoko odborne erudované a fundované, si nadobro získali čitateľov tohto obľúbeného týždenníka. Významného ocenenia sa mu dostalo za organizovanie tlačových služieb pri významných športových podujatiach, osobitne MS 1970 v klasických lyžiarskych disciplínach vo Vysokých Tatrách. Prvý farebný priamy prenos z MS v lyžovaní vo Vysokých Tatrách (súčasne aj prvý farebný priamy prenos v ČSSR v sústave SECAM) sa vysielal do 32 krajín sveta 14. februára 1970. Medzi novinármi sa ujala aj jeho prezývka „Gróf“. Bol dlhoročným členom kruhu medzinárodných športových novinárov, ktorí informovali o severskom lyžovaní, nazvaného Forum Nordicum. V roku 1993 bol na zasadnutí Fora Nordica vyznamenaný Novinárskou cenou Medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS. V roku 1997 bol vyznamenaný Cenou fair play MUDr. Ivana Chodáka. V apríli roku 2000 bol menovaný ako štvrtý v poradí čestným členom Slovenského olympijského výboru. Pred ním to boli Ján Zachara, Ján Mráz a Karol Stráňai. Stal sa sedemnásobným účastníkom OH a ZOH. Zomrel v ružinovskej nemocnici 30. októbra 2000. Pochovaný je na spišskonovoveskom cintoríne v spoločnom hrobe s rodičmi.

Klub športových redaktorov Slovenského syndikátu novinárov udeľuje na jeho počesť každoročne „Cenu Štefana Mašlonku“ za najlepšie tlačové služby na Slovensku. Spolupracovníci si na Pištu-báčiho, „Grófa“ spomínajú ako na elegantného a stále svedomitého pána s pevným charakterom. Stal sa pevnou súčasťou histórie slovenského športu, slovenskej reportáže a žurnalistiky. Okrem nespočetného množstva reportáží v rozhlase a televízii a nespočetných článkov v novinách časopisoch bol účinkujúcim vo filme M. Friča *Polibek ze stadionu* (1948), autorom publikácie *Grenoble 68* (1968) a spoluautorom *Zlatej knihy futbalu na Slovensku* (1968).

(JP)